

GOSPODARSKA USPEŠNOST IN RAZVOJ

Svoboda
naprej!

VSEBINA

GOSPODARSKA USPEŠNOST IN RAZVOJ 3

1. NOVA INDUSTRIJSKA POLITIKA:
STRATEŠKA AVTONOMIJA..... 4
2. DAVČNA POLITIKA:
RAZBREMENITEV ZNANJA IN DELA 5
3. STABILNE JAVNE FINANCE..... 6
4. FINANČNI SISTEM IN INOVACIJE:
KAPITAL ZA RAST7
5. VELIKI STRATEŠKI PROJEKTI:
TEHNOLOŠKI PREBOJ7
6. INTERNACIONALIZACIJA:
SVET JE NAŠ TRG 8
7. DIGITALIZACIJA DRŽAVE IN DRUŽBE:
ČLOVEK V SREDIŠČU 9
8. TURIZEM:
BUTIČNA DOŽIVETJA PRED KOLIČINO..... 9

GOSPODARSKA USPEŠNOST IN RAZVOJ

Konkurenčno gospodarstvo za državo blaginje

Slovenija stoji pred zgodovinsko izbiro. Lahko ostanemo država podizvajalcev, ki tekmuje z nizkimi stroški dela, ali pa postanemo država inovatorjev, ki svetu prodaja pametne rešitve.

V mandatu 2022-2026 smo zgradili dolgoročne temelje ob tem pa se soočali z večjim številom kriz (energetska kriza, požari, poplave, draginja). Z reformami kot so pokojninska reforma, dolgotrajna oskrba in zdravstvo (modernizacija in investicije v moderno medicinsko opremo) smo poskrbeli za socialno stabilnost. Ko smo postavljali sistemske temelje smo hkrati zaščitili najbolj ranljive.

Naša gospodarska vizija je jasna: z višjo produktivnostjo bomo prišli do višjega BDP na prebivalca. Le močno, dobičkonosno gospodarstvo lahko financira solidarno zdravstvo, dostojne pokojnine in varno prihodnost. Uspešno podjetje je steber suverenosti države.

V naslednjem mandatu bomo iz teh temeljev naredili preboj, da bo Slovenija še bolj konkurenčna, inovativna, socialno varna in davčno razbremenjena. Poskrbeli bomo za gospodarski razvoj in nadaljevali z ukrepi za znižanje davčnih obremenitev. Sledi modernizacija gospodarstva po vzoru modernizacije opreme v zdravstvu bomo z izjemnimi investicijskimi olajšavami omogočili digitalizacijo, avtomatizacijo, robotizacijo in tehnološko prenovu podjetij. Poenostavili bomo poslovno okolje, ustanavljanje in rast podjetij z manj birokracije, podpirali bomo slovenske multinacionalke in visokotehnološke projekte z razvojnimi shemami za majhna in srednja (»Scaleup«) podjetja. Takšen pristop vodi v višjo produktivnost, višji BDP na prebivalca, v več ustvarjene vrednosti. In ko ustvarimo vel, lahko socialno varno znižujemo davke in razbremenimo plače.

Spodbujali bomo investicije v nova delovna mesta z visoko dodano vrednostjo. Država bo zagotovila razvojne sheme za visokotehnološka podjetja, s ciljem dviga produktivnosti in ciljem dodane vrednosti na 100.000 evrov na zaposlenega. Naš strateški cilj je dvig dodane vrednosti na 100.000 evrov na zaposlenega, kar zahteva korenit premik od »made in Slovenia« k »invented in Slovenia«. Višje plače so lahko le posledica tega, da ustvarimo več – z znanjem, inovacijami in pametnimi tehnologijami. Cilj je, da se Slovenija po inovacijskem indeksu EU uvrsti med močne inovatorke EU.

Mnoga podjetja so še vedno premalo odzivna pri uvajanju novih tehnologij. Država bo pomagala podjetjem pri modernizaciji procesov in vodenja. Naš cilj je partnerski odnos: država zmanjša tveganje investicij, podjetja pa dvignejo produktivnost.

Sporočila stroke so nedvoumna: socialna in ekonomska politika sta neločljivi in brez robustnega, visoko produktivnega gospodarstva ter hitrejšega trajnostnega prehoda preprosto ne bo denarja za vzdrževanje kakovosti življenja starajoče se družbe, ki smo je vajeni. »Status quo« je najdražja izbira.

Trajnostni prehod ne sme voditi v deindustrializacijo, temveč mora biti priložnost za modernizacijo, kar pa zahteva konkurenčne cene energije in hitrejša postopke umeščanja v prostor. Naš odgovor je jasen: pametna država ne sme biti ovira, temveč pospeševalec razvoja.

1. NOVA INDUSTRIJSKA POLITIKA: STRATEŠKA AVTONOMIJA

Brez lastne proizvodnje ni suverenosti.

Strategija razvoja Slovenije 2040: Takoj po nastopu novega mandata bomo pristopili k izdelavi novega krovnega strateškega dokumenta Slovenije. Strategija bo konceptualno in vsebinsko popolnoma drugačna od vseh dosedanjih strategij, kjer so, navkljub zvenečim naslovom, dokumenti vsebinsko nedodelani in presplošni. Strategija bo razvojni dokument, povezan z ostalimi strateškimi dokumenti na nacionalni in EU ravni, postavljeni bodo ključni prednostni cilji Slovenije, ki bodo povezali razvojno načrtovanje s štirimi blagajnami javnega financiranja.

Reindustrializacija 2.0 – trajnostno je edina pot naprej: Ne bomo zapirali tovarn, ustvarili bomo pogoje za njihovo prilagoditev novim razmeram. Industrija je strateška infrastruktura za prihodnost. Brez aluminija in jekla ni vetrnic, ni električnih avtomobilov in ni gradnje stanovanj.

- **Investicijski cikel za razogljčenje:** Z vzpostavitvijo namenskih skladov za sofinanciranje prehoda na nove vire energije (npr. vodik v steklarnah, elektrifikacija peči v metalurgiji) bo država prevzela del tveganja pri tehnološki preobrazbi energetsko intenzivne industrije.
- **Krožno gospodarstvo kot surovinska baza:** Vlagali bomo v napredne tehnologije reciklaže in odpadne surovine vrnil v proizvodni proces.

Strateške razvojne panoge: Država bo ciljno usmerjala subvencije ter sredstva osredotočala na področja, na katerih že obstaja kritična masa znanja in kjer Slovenija posebej izstopa. Osnova za to bo SRS 2040, ki bo temeljila na natančni analizi primerjalnih prednosti RS.

- **Farmacija in biotehnologija:** Slovenija je farmacevtska velesila. Postali bomo razvojni center za proizvodnjo najzahtevnejših zdravil. Podprli smo zgodovinsko investicijo Leka (Sandoz) v Lendavi, in sicer gradnjo centra za biološka zdravila, vrednega 400 milijonov evrov, ki prinaša delovna mesta z visoko dodano vrednostjo. Podprli smo odprtje programa farmacije na mariborski univerzi. Naprej bomo vlagali v razvojni ekosistem, ki povezuje naše farmacevtske gigante z raziskovalnimi inštituti, da bomo vodilni v razvoju bioloških zdravil in medicine.
- **Elektroindustrija in elektronika:** Slovenska podjetja razvijajo pametna omrežja, toplotne črpalke in komponente za energetsko neodvisnost. Še naprej bomo podpirali modernizacijo proizvodnje v ključnih podjetjih, ki so globalni igralci v nišnih elektronskih komponentah. Država bo prevzela vlogo prvega kupca pri uvajanju pametnih energetskih rešitev v javne stavbe, s čimer bomo domači industriji zagotovili referenčne posle za izvoz.
- **Močan in razvit finančni sektor:** Predstavlja oporo domačemu gospodarstvu in naj postane most med domačimi in mednarodnimi naložbenimi priložnostmi.
- **Trajnostna mobilnost:** Slovenska avtomobilska dobaviteljska industrija se sooča z največjim izzivom v zgodovini – prehodom na e-mobilnost. Država je že sistematično podprla preobrazbo dobaviteljske verige s sofinanciranjem razvoja komponent za električna vozila. Vendar pa ne bomo brezglavo in slepo vzpodbujali le e-mobilnosti, ampak tisto industrijo, ki ima dolgoročno strateško prednost pred svetovno konkurenco.
- **IKT in vesoljske tehnologije:** Slovenija dokazuje, da velikost države v vesolju in digitalnem svetu ni pomembna – pomembno je znanje. Vzpostavili bomo superračunalnik Vega 2 in nadaljevali s slovensko vlogo pri oblikovanju mednarodnih standardov za umetno inteligenco. Nadaljujemo razvoj slovenskih satelitov, ki nam bodo omogočili neodvisno spremljanje vodotokov (poplavna varnost), kmetijstva in okolja.
- **Napredni materiali:** Brez jekla in aluminija ni sodobnega sveta. Izziv je razogljčenje. Zagotovili smo interventno pomoč energetsko intenzivni industriji v času krize in začeli sofinancirati prehod na vodikove tehnologije (npr. v steklarstvu).

- **Logistika:** Luka Koper je naše okno v svet, železnica pa njena žila. Logistika ne sme biti le pretovor, ampak storitev z visoko dodano vrednostjo. Razvijali bomo zaledne logistične centre, da tovarnjaki ne bodo stali na avtocestah. Nadaljevali bomo z izboljšanjem prometnih poti, da bomo najhitrejša pot od Jadrana do Srednje Evrope.
- **Lesnopredelovalna veriga:** Les je naša strateška surovina. Cilje, da vsaj 50 odstotkov posekanega lesa predelamo v končne izdelke doma. Povečali smo subvencije za nakup visokotehnološke opreme za predelavo lesa, družba SiDG pa v Kočevski Reki izvaja eno največjih investicij v lesnopredelovalni industriji – izgradnjo enega največjih obratov za predelavo bukovine v Evropi. Ta investicija je prvi korak k povečanju konkurenčnosti slovenske lesne industrije. Spodbujali bomo gradnjo lesenih javnih objektov (vrtcev, šol), kar bo ustvarilo stabilno povpraševanje.

Konkurenčne cene energije – pogoj za preživetje. Naš odgovor je pametna energetska politika, ki zagotavlja čisto in cenovno dostopno energijo. Pri tem so ključne stabilnost, predvidljivost in mešanica virov.

- Z dolgoročnimi pogodbami in mešanico virov (NEK2 + OVE) bomo industriji zagotovili fiksne nižje cene elektrike.
- Sistem omrežnin bomo prenovili tako, da bo spodbujal učinkovitost in prilagajanje odjema, ne pa z visokimi stroški dušil konkurenčnost energetske intenzivne industrije.

Krajšanje dobavnih verig: Spodbujali bomo vračanje proizvodnje z oddaljenih trgov bližje domu ali v sosesčino. Z aktivno gospodarsko diplomacijo bomo vabili podjetja, ki potrebujejo naše inženirsko znanje za postavitve visokotehnoloških obratov, razvojnih centrov in robotizirane proizvodnje.

2. DAVČNA POLITIKA: RAZBREMENITEV ZNANJA IN DELA

Naš cilj je razvojno usmerjeno davčno prestrukturiranje.

Če želimo tekmovali z znanjem, moramo znanje nagraditi. Slovenija kot odprto in integrirano gospodarstvo tekmuje za najboljše kadre na globalnem trgu. Naš cilj ni nižanje davkov za vsako ceno, temveč razvojno usmerjeno prestrukturiranje: manj obremenitev dela in večja aktivacija premoženja.

Razvojna kapica in privabljanje talentov: Postopno bomo vpeljali razvojno kapico, da bo srednjemu razredu in tistim, ki ustvarjajo največ, ostalo več od njihovega zaslužka. Razvojna kapica bo postopna oz. gradualna, odstotek socialnih prispevkov se bo postopno zniževal nad določenimi nivoji bruto plače. Uvedli bomo poseben davčni režim za tuje strokovnjake v deficitarnih poklicih, kot smo to storili za vračanje slovenskih državljanov v domovino.

Razbremenitev srednjega razreda in družin: S postopnim dvigom splošne olajšave bomo povečali neto plače vsem, najbolj pa tistim z nižjimi in srednjimi dohodki.

Spodbujanje nagrajevanja najboljših: Nadaljevali bomo z davčno ugodno obravnavo nagrad za poslovno uspešnost.

Spodbude za investicije v razvoj: Podjetja, ki vlagajo v prihodnost, morajo biti nagrajena z ugodnejšo davčno politiko za vlaganje v nove tehnologije. Omogočali bomo fleksibilnejše prenašanje davčnih izgub za podjetja v cikličnih panogah in inovativna zagonska podjetja, ki v prvih letih še nimajo dobička.

Obdavčitev premoženja – pravičen premik bremena: Primerljivo z drugimi konkurenčnimi državami članicami OECD bomo uravnotežili razmerje med obdavčitvijo dela in obdavčitvijo premoženja, ne da bi ogrozili socialno varnost ljudi. Premoženje, ki ne služi bivanju ali ustvarjanju nove vrednosti, mora prispevati več k skupni blaginji.

Davčne poenostavitve: Poenostavili bomo uveljavljanje davčnih olajšav za manjša podjetja (pavšalni sistemi) in uvedli diferencirano stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb (nižja stopnja za mala podjetja v razvoju).

Normirani s.p.: Zavedamo se specifik s.p., ki morajo sami poskrbeti za pravice, ki samoumevno pripadajo zaposlenim. Zato bomo pri ponovnem preverjanju davčnih in prispevnih stopenj predvsem pri normirancih z nižjimi prihodki upoštevali ravno ta del, da ne uživajo nekaterih osnovnih pravic kot drugi zaposleni (bolniški stalež, letni in zimski regres, stroški prevoza,...). Naš cilj je stabilen sistem.

Nepremičninski davek: davek bo na nepremičnine, ki so namenjene investicijam.

Upokojenci: Nadaljevali bomo z zniževanjem prispevkov za dodatno delo upokojencev. Zavedamo se, da so ob pomanjkanju kadrov še bolj dragocene izkušnje upokojencev, ki znanje in izkušnje predajajo na mlajše generacije.

3. STABILNE JAVNE FINANCE

Odgovorno ravnanje z javnim denarjem je temelj zaupanja v državo.

Vstopamo v obdobje korenitih sprememb evropskega financiranja, kjer sredstva ne bodo več samoumevna pravica, ampak nagrada za najboljše razvojne projekte. Slovenija mora biti v tej tekmi med zmagovalci.

Preudarno upravljanje: V tem mandatu smo uspeli stabilizirati javne finance. Javnofinančni primanjkljaj ohranjamo v varnih oz. obvladljivih okvirih, javni dolg, merjen v odstotku od BDP, pa postopno znižujemo. To nam omogoča, da se zadolžujemo ceneje in več denarja namenimo za razvoj, namesto za obresti.

Evropska sredstva: EU pripravlja nov večletni finančni okvir, ki prinaša tektonske premike. Obdobja, ko je država avtomatsko dobila denar, je konec. Naš cilj je, da Slovenija iz novega, konkurenčnega sistema počrpa več sredstev kot doslej, predvsem za znanost, visoko tehnologijo, zeleni prehod in inovacije.

- **Sklad za konkurenčnost:** Prihaja nov centraliziran Evropski sklad za konkurenčnost. Za ta denar ne bodo več tekmovalе države s kvotami, ampak neposredno podjetja in institucije s svojimi projekti na evropskem trgu.
- **Sprememba miselnosti:** Slovenija se mora preleviti iz pasivne prejemnice pomoči v aktivno tekmovalko. Ne bomo več spraševali, »koliko nam pripada«, ampak »kako dobri smo, da zmagamo«.
- **Podporno okolje:** Vzpostavili bomo močno državno podporno mrežo, ki bo pomagala slovenskim prijaviteljem pri pripravi vrhunskih projektov za neposredne razpise v Bruslju.

Krepitev regulatornih institucij: Poiskali bomo optimalno ravnotežje med nadaljnjo krepitvijo samostojnosti in neodvisnosti domačih regulatornih institucij, ki so ključne za delovanje trgov, ter krepitvijo in prevzemom določenih regulativnih aktivnosti s strani centraliziranih evropskih regulatornih institucij. Pri tem bomo zasledovali predvsem rešitve učinkovitosti in hitrosti reševanja postopkov ter administrativne razbremenitve za podjetja in posameznike, udeležence tovrstnih postopkov.

4. FINANČNI SISTEM IN INOVACIJE: KAPITAL ZA RAST

Ustvariti želimo okolje, kjer se prihranki varno in donosno prelijejo v razvoj domačih podjetij.

Slovensko gospodarstvo ima strukturno težavo: podjetja so preveč odvisna od bančnih posojil in imajo otežen dostop do drugih virov kapitala, potrebnega za njihovo rast in razvoj. Naš cilj je aktivirati kapital v depozitih in ustvariti okolje, kjer se prihranki varno in donosno prelijejo v razvoj domačih podjetij. V tem mandatu smo s sprejemom Strategije razvoja kapitalskega trga že postavili temelje.

Krepitev finančne pismenosti: Spodbujali bomo krepitev znanj in kompetenc prebivalstva na področju financ, z namenom sprejemanja premišljenih finančnih odločitev ter večje varnosti na finančnih trgih.

Uvedba individualnih naložbenih računov (INR): Prebivalcem smo omogočili odprtje posebnega naložbenega računa za dolgoročno nalaganje prihrankov. Do sedaj je bil vlagatelj obdavčen ob vsaki prodaji finančnega instrumenta z dobičkom in ob prejemu dividende oz. obresti, kar je pomenilo finančno in administrativno breme za vlagatelje. Uvajamo načelo, da se davek ne plača, dokler denar ostane na INR računu, ponudnik INR pa vso administracijo uredi za vlagatelja.

Nadaljevanje »ljudskih obveznic«: Uspeh izdaje ljudskih obveznic je dokazal, da državljani želijo varne in donosne domače naložbe. Država bo nadaljevala z izdajo državnih obveznic za male vlagatelje, za financiranje strateških projektov (energetika, infrastruktura), s čimer obresti ostanejo domačim ljudem.

Državna spodbuda kapitalskemu trgu: Država se bo premišljeno umikala iz nestrategičnih naložb preko javne prodaje delnic (IPO), s čimer bomo oživili Ljubljansko borzo in državljanom ponudili priložnost za udeležbo pri dobičku uspešnih podjetij.

Tehnološko-inovacijski sklad: Združili bomo sredstva Slovenskega podjetniškega sklada, SID banke in dela evropskih sredstev v enoten, močan sklad. Ta bo deloval kot sklad, ki investira v zasebne sklade tveganega kapitala.

Ekonomska demokracija: Sprejeli smo nov Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku in Zakon o lastniški zadrugi. Zaposleni z udeležbo pri dobičku dobi na račun več (višji neto) v primerjavi s plačo, podjetje pa ohrani večjo konkurenčnost. Naš cilj v novem mandatu je, da ta model uvede vsaj 30 % slovenskih podjetij.

5. VELIKI STRATEŠKI PROJEKTI: TEHNOLOŠKI PREBOJ

Postati moramo soustvarjalec in lastnik ključne infrastrukture prihodnosti.

Vlagali bomo v tri strateška področja, ki bodo definirala suverenost držav v 21. stoletju: umetno inteligenco, vesolje in nove vire energije.

Umetna inteligenca in superračunalniki: Vzpostavili bomo superračunalnik Vega 2. Vzpostavljamo infrastrukturo za lasten veliki jezikovni model (LLM), treniran na slovenskih podatkih, s ciljem ohranjanja slovenskega jezika in kulturne dediščine. To je projekt nacionalne identitete. Z vlaganji v visokozmogljivo računalništvo ter z že vzpostavljenim Kompetenčnim centrom za umetno inteligenco bomo slovenskim podjetjem in raziskovalcem omogočili, da najzahtevnejše simulacije in razvoj modelov opravijo doma. To infrastrukturo bomo uporabili tudi za preboj v zdravstvu (za analizo genoma in razvoj novih zdravil).

Vesoljske tehnologije: S slovenskima satelitoma Trisat in Nemo-HD ter z aktivnim delom v okviru Evropske vesoljske agencije (ESA) smo Slovenijo postavili na vesoljski zemljevid. Naša podjetja so dobavitelji za najzahtevnejše misije. Nadaljevali bomo s širitvijo mreže lastnih mikrosatelitov, opremljenih z naprednimi senzorji za opazovanje Zemlje.

- Sateliti bodo omogočili nadzor vodotokov in vlažnosti tal, napovedali bodo lahko poplavne valove in sušna obdobja ter omogočili pravočasno ukrepanje. Varnost pred naravnimi nesrečami se danes gradi v vesolju.

Vodikova dolina – energija za težko industrijo: V sedanjem mandatu smo vzpostavili konzorcij za ekosistem vodika iz nizkoogljičnih virov. Konzorcijsko pogodbo je podpisalo 18 slovenskih podjetij in mestnih občin. Uspeli smo na velikem evropskem razpisu in postali vodilni partner t. i. Severnojadranske vodikove doline. Nadaljevali bomo z razvojem celotne verige, od proizvodnje zelenega vodika (s presežki sončne energije) do njegove hrambe in uporabe.

Razvojna shema za visokotehnološka podjetja: Spodbujali bomo investicije v nova delovna mesta z visoko dodano vrednostjo. Država bo zagotovila razvojne sheme za visokotehnološka podjetja, s ciljem dviga produktivnosti in ciljem dodane vrednosti na 100.000 evrov na zaposlenega.

Pomoč »Scaleup« podjetjem: vzpostavili bomo razvojne sheme za podporu pri razvoju malih in srednje velikih podjetij za preboj na globalni trg

6. INTERNACIONALIZACIJA: SVET JE NAŠ TRG

Slovenija je izvozno gospodarstvo.

Strateško smo v zadnjih desetletjih naredili premik in smo v mednarodni trgovini manj vezani le na nekaj bližnjih držav, vendar pa moramo nadaljevati z diverzifikacijo. Ne potrebujemo več le splošne promocije na gospodarskih sejmih, ampak konkreten poslovni razvojni model – kar bo odprlo vrata za naše inženirje in izdelke.

Gospodarska diplomacija 2.0: Potrebujemo močno gospodarsko diplomacijo. Vzpostavili bomo nov, hibridni model predstavljanja v tujini. V ključnih svetovnih centrih bomo vzpostavili lokalno mrežo poslovnih povezovalcev. Osredotočili se bomo na nove trge in s tem razpršili preveliko odvisnost od posameznih trgov. Državna podpora bo usmerjena predvsem v mala in srednja podjetja, ki imajo vrhunski izdelek, a nimajo sredstev za drago trženje na drugih celinah.

Fokus na nove trge – razpršitev tveganja: Evropa bo vedno naš domači trg, a rasti moramo tudi tam, kjer raste svet. Država bo podprla ustanavljanje skupnih predstavništev v tehnoloških središčih. Luko Koper in naše logiste bomo izkoristili za krepitev sodelovanja z državami, ki iščejo pot v Srednjo Evropo. To bi podprli z vzpostavitvijo nacionalnega podatkovnega prostora za logistiko.

Znamka »Made in Slovenia« – ime, ki odpira vrata: Oblikovali bomo enotno nacionalno znamko, ki bo v zavesti kupcev predstavljala vrhunsko kakovost, inovacijo in ekološko neoporečnost.

Motivacija namesto prisile

- **Bonusi za daljše delo:** Okrepili bomo sistem nagrajevanja za tiste, ki želijo delati po izpolnitvi pogojev za upokožitev. Vsako dodatno leto dela bo prineslo višji odmerni odstotek (bonus na pokojnino).
- **Delo upokožencev:** Dodatno bomo sprostili omejitve za delo upokožencev. Upokoženec bo lahko prejemal pokojnino in obenem delal, kolikor želi, ob plačilu ustreznih davkov. Verjamemo, da so njihovo znanje in dolgoletne izkušnje dragoceni in jih potrebujemo.

7. DIGITALIZACIJA DRŽAVE IN DRUŽBE: ČLOVEK V SREDIŠČU

Naš cilj je sodobna država, ki deluje kot učinkovit servis, dostopen 24 ur na dan, vse dni v tednu, brez čakanja v vrstah in brez nepotrebne birokracije.

Digitalizacijo razumemo kot vračanje časa ljudem, zato internet razumemo kot osnovno človekovo pravico. Zavezani smo napredku, ki temelji na vključenosti: gradimo digitalno prihodnost, v kateri nihče ne bo ostal zadaj. Digitalizacija ni samo nakup moderne tehnologije, je sprememba miselnosti.

Država na klik – enotna evropska digitalna denarnica: Uspešno smo uvedli biometrično osebno izkaznico in aplikacijo eOsebnica, s katero državljani že urejajo digitalne javne storitve in uporabljajo zdravstveni sistem. Uvedli bomo polno funkcionalno digitalno denarnico, skladno z evropskimi standardi (EUDI Wallet). Na enem mestu na telefonu bodo državljani varno hranili osebno izkaznico, vozniško dovoljenje in druge dokumente; uradne zadeve bodo lahko urejali kjerkoli v EU.

Življenjski dogodki, ne obrazci – načelo »samo enkrat«: Če je državljan podatek državi že posredoval, to zadostuje za vso nadaljnjo komunikacijo z državnimi in občinskimi organi. Storitve e-uprave bomo preoblikovali. Primer: Ob rojstvu otroka staršem ne bo več treba vlagati vlog za otroški dodatek ali zavarovanje. Sistem bo samodejno zaznal dogodek, pripravil vse potrebno in staršem poslal le vlogo v potrditev z enim klikom (t. i. proaktivne storitve).

Pametna država – podatkovno vodenje odločanja: Država upravlja z velikimi količinami podatkov, a jih premalo uporablja za strateške odločitve in načrtovanje procesov. Povezali bomo podatkovne baze iz zdravstva, prometa, okolja in energetike v varen in anonimiziran ekosistem nacionalnega podatkovnega prostora. Podatki bodo tako postali orodje za boljše načrtovanje javnega prometa, optimizacijo čakalnih vrst v zdravstvu in napovedi potreb po električni energiji. Anonimizirane podatke bomo odprli za gospodarstvo in raziskovalce, saj lahko služijo za razvoj novih aplikacij in storitev.

Digitalna vključenost: Digitalizacija je uspešna le, če jo posameznik zna uporabljati in je dostopna vsem. Nadaljevali in razširili bomo mrežo Digi info točk po vsej Sloveniji, kjer usposobljeni svetovalci fizično pomagajo starejšim in manj veščim pri uporabi digitalnih javnih storitev. Do leta 2030 bomo zagotovili pokritost s hitrim širokopasovnim internetom (gigabitna omrežja) in 5G signalom za vsako gospodinjstvo v Sloveniji, tudi na podeželju. Hitra povezava je osnovni pogoj za skladen regionalni razvoj, delo na daljavo in ohranitev življenja na podeželju.

Nacionalna platforma umetne inteligence: Vzpostavili bomo nacionalno platformo kot osrednje digitalno vozlišče, ki bo omogočalo varno uporabo orodij umetne inteligence, ne da bi vsaka institucija morala razvijati svoje rešitve. To bo spodbudilo in prineslo stroškovno učinkovitost in podporo inovacijam.

8. TURIZEM: BUTIČNA DOŽIVETJA PRED KOLIČINO

Slovenijo gradimo kot zeleno, butično destinacijo za zahtevne goste, ki cenijo naravo, mir in vrhunsko storitev.

Turizem je ena naših najpomembnejših gospodarskih panog, ki prispeva velik delež k BDP, a ne sme postati industrija, ki uničuje okolje in kakovost življenja domačinov. Naš strateški cilj, usklajen z vizijo Slovenske turistične organizacije, je jasen: ne štejemo več nočitev, merimo zadovoljstvo in dodano vrednost. Slovenijo gradimo kot zeleno, butično destinacijo za zahtevne goste, ki cenijo naravo, mir in vrhunsko storitev.

Zelena in športna destinacija – prehod v celoletni turizem: V tem mandatu smo izvedli največji investicijski cikel v zgodovini slovenskega turizma. S sofinanciranjem smo podprli preobrazbo desetih velikih gorskih središč v celoletne destinacije. S tem smo obvarovali smučišča pred propadom zaradi podnebnih sprememb in zagotovili delovna mesta skozi vse leto.

- **Športni turizem:** Uspehe naših šampionov sistemsko povezujemo s promocijo države. Slovenija bo gostila vrhunske športne prireditve, ki so investicija v globalno prepoznavnost.
- **Upravljanje tokov in sobivanje – stanovanja so za ljudi:** Z novim Zakonom o gostinstvu smo omogočili občinam, da naslavljajo izzive sobivanja turizma in prebivalcev nekega kraja.
- **Gastronomija in lokalno – od njive do hotela:** Slovenija gostom ponuja zgodbo o čisti vodi, ekološki pridelavi in tradiciji. Z vzpostavitvijo lokalnih prehranskih verig bomo hotele in restavracije neposredno povezali s kmeti.
- **Zdraviliški turizem in dobro počutje:** Smo dežela zdravih voda. Naša zdravilišča so centri preventivnega zdravja in rehabilitacije. Vlagali bomo v specializacijo ponudbe za starajočo se evropsko populacijo, ki išče vrhunske zdravstvene storitve v varnem okolju.

**ODPRTA.
POVEZANA.
ODPORNA.**

**DELO ŠE NI
KONČANO!**

**SLOVENIJA
2030**

Svoboda
naprej!